

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

18 ta' Lulju 2007*

Fil-kawża C-503/04,

li għandha bħala suġġett rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu taħt l-Artikolu 228 KE, imressaq fis-7 ta' Dicembru 2004,

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrappreżentata minn B. Schima, bħala agent, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

vs

Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, irrappreżentata minn W.-D. Plessing u C. Schulze-Bahr, bħala aġenti, assistiti minn H.-J. Prieß, Rechtsanwalt,

konvenuta,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

sostnuta minn:

Ir-Repubblika Franciża, irrappreżentata minn G. de Bergues u J.-C. Gracia, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

Ir-Renju ta' l-Olanda, irrappreżentat minn H. G. Sevenster u D. J. M. de Grave, bħala aġenti,

Ir-Repubblika tal-Finlandja, irrappreżentata minn T. Pynnä, bħala aġent, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

intervenjenti,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn C. W. A. Timmermans (Relatur), President ta' l-Awla, P. Kūris, K. Schiemann, J. Makarczyk u J.-C. Bonichot, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: V. Trstenjak,

Reġistratur: H. von Holstein, Assistent Reġistratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-7 ta' Diċembru 2006,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tat-28 ta' Marzu 2007,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 Permezz tar-rikors tagħha, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tiddikjara li billi ma haditx il-miżuri sabiex tikkonforma ruħha mas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja (C-20/01 u C-28/01, Ġabra p. I-3609), dwar il-konkluzjoni ta' kuntratt għall-ġbir ta' l-ilma użat mill-komun ta' Bockhorn (il-Ġermanja) u ta' kuntratt għar-rimi ta' l-iskart mill-belt ta' Brunswick (il-Ġermanja), ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha skond l-Artikolu 228(1) KE, u tikkundanna lil dan l-Istat Membru iħallas lill-Kummissjoni, fil-kont tar-rizorsi proprji tal-Komunità Ewropea, penali fl-ammont ta' EUR 31 680 għal kull gurnata ta' dewmien fl-adozzjoni tal-miżuri necessarji sabiex jikkonforma ruħu ma' din is-sentenza għal dak li jirrigwarda l-kuntratt dwar il-komun ta' Bockhorn u fl-ammont ta' EUR 126,720 għal kull gurnata ta' dewmien fl-adozzjoni ta' miżuri sabiex jikkonforma ruħu ma' din is-sentenza għal dak li jirrigwarda l-kuntratt dwar il-belt ta' Brunswick, u dan mid-data ta' din is-sentenza sa l-implementazzjoni ta' dawn il-miżuri.

- 2 Permezz ta' digriet tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-6 ta' Ġunju 2005, ġew ammessi l-interventi tar-Repubblika Franċiża, tar-Renju ta' l-Olanda u tar-Repubblika tal-Finlandja in sostenn għat-talbiet tar- Repubblika Federali tal-Ġermanja.

Il-kuntest ġuridiku

- 3 Id-Direttiva tal-Kunsill 89/665/KEE, tal-21 ta' Diċembru 1989, dwar il-koordinazzjoni tal-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi rigward l-applikazzjoni tal-proċeduri ta' reviżjoni għall-għoti ta' kuntratti ta' provvista pubblika u xogħlijiet pubbliċi (ĠU L 395, p. 33), fl-Artikolu 2(6) tagħha ttiprovdi li:

“L-effetti ta' l-eżerċizzju tal-poteri msemmij[a] fil-pargrafu 1 dwar kuntratt konkluz sussegwentement għall-għoti tiegħu għandhom jiġu stabbilit[i] bil-liġi nazzjonali.

Barra minn hekk, hliet meta deċiżjoni għandha titwarrab qabel ma jingħataw id-danni, Stat Membru jista' jipprovdi li, wara l-konkluzjoni ta' kuntratt wara l-għoti tiegħu, il-poteri tal-korp responsabbli għall-proċeduri ta' reviżjoni għandhom jiġu limitati għall-għoti ta' danni lil kull persuna li ssofri minn ksur.”

- 4 Skond l-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 89/665:

“Il-Kummissjoni għandha tinvoka l-proċedura li jipprovdi għaliha dan l-Artikolu meta, qabel ma jiġi konkluz kuntratt, tikkonsidra li jkun ġie kommess ksur ċar u evidenti tad-dispożizzjonijiet Komunitarji fil-kamp ta' l-akkwist pubbliku tul l-għoti ta' kuntratt li jaqa' fil-qasam ta' l-applikazzjoni tad-Direttivi 71/305/KEE u 77/62/KEE.”

Is-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq

5 Fil-punti 1 u 2 tad-dispożittiv tas-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, il-Qorti tal-Ġustizzja qatgħet u ddeċidiet li:

“1) Billi l-komun ta’ Bockhorn (il-Ġermanja) ma għamilx sejha għal offerti għall-kuntratt dwar il-ġbir ta’ l-ilma użat tiegħu u billi ma ppubblikax ir-rizultat tal-proċedura ta’ l-ghoti tal-kuntratt pubbliku fis-supplement tal-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, meta tat dan il-kuntratt ta’ servizz pubbliku, naqset milli twettaq l-obbligi tagħha skond id-dispożizzjonijiet ta’ l-Artikolu 8, flimkien ma’ l-Artikoli 15(2) u 16(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/50/KEE, tat-18 ta’ Ġunju 1992, relatata mal-koordinazzjoni ta’ proċeduri għall-ghoti ta’ kuntratti tas-servizz pubbliku [ĠU L 209, p. 1].

2) Billi l-belt ta’ Brunswick (il-Ġermanja) tat il-kuntratt dwar ir-rimi ta’ l-iskart tagħha bi proċedura negozjata, mingħajr pubblikazzjoni minn qabel ta’ avviż tal-kuntratt, minkejja li l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 11(3) tad-Direttiva 92/50 għall-ghoti ta’ kuntratti negozjati mingħajr sejha għal offerti fuq livell Komunitarju ma kinux issodisfati, meta nġhata dan il-kuntratt ta’ servizz pubbliku r-Repubblika Federali tal-Ġermanja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha skond l-Artikoli 8 u 11(3)(b) ta’ din id-direttiva.”

Il-proċedura prekontenzjuża

6 Permezz ta’ ittra tas-27 ta’ Ġunju 2003, il-Kummissjoni talbet lill-Gvern Ġermaniż jikkomunikalha l-mizuri mehuda sabiex jikkonforma ruħu mas-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq.

- 7 Billi l-Kummissjoni ma kinitx sodisfatta bir-risposta tal-Gvern Ġermaniż tas-7 ta' Awwissu 2003, fis-17 ta' Ottubru 2003 hija talbet lill-awtoritajiet Ġermaniżi jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom f'terminu ta' xahrejn.
- 8 Il-Gvern Ġermaniż, fil-komunikazzjoni tiegħu tat-23 ta' Diċembru 2003, irrefera għal ittra mibgħuta lill-Gvern tal-Land ta' Niedersachsen fil-bidu tax-xahar ta' Diċembru 2003 li fiha talab lil dan ta' l-aħħar sabiex jikkonforma ruħu mal-leġislazzjoni fis-sehħ fir-rigward ta' l-għoti ta' kuntratti pubbliċi u sabiex jikkomunikalu l-miżuri li jippermettu li jiġi evitat ksur bħal fil-futur. Barra minn dan, il-Gvern Ġermaniż irrefera għall-Artikolu 13 tad-digriet dwar l-għoti ta' kuntratti pubbliċi (Vergabeverordnung), dispożizzjoni li dahlet fis-sehħ fl-1 ta' Frar 2001, li ttiprovdli li l-kuntratti konklużi minn awtoritajiet kontraenti huma invalidi meta l-offerenti li ma jintgħazlux ma jiġux informati bil-konklużjoni ta' dawn il-kuntratti f'terminu ta' erbatax-il ġurnata qabel l-għoti ta' kuntratt. Dan il-Gvern sostna wkoll li d-dritt Komunitarju ma jitlobx ir-rexissjoni taż-żewġ kuntratti in kwistjoni fil-kawża li tat lok għas-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq.
- 9 Fl-1 ta' April 2004, il-Kummissjoni baġtet opinjoni motivata lir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, li din ta' l-aħħar irrispondiet għaliha fis-7 ta' Ġunju 2004.
- 10 Billi r-Repubblika Federali tal-Ġermanja ma ħaditx il-miżuri li jassiguraw l-eżekuzzjoni tas-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, il-Kummissjoni pprezentatat dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

Fuq is-sugġett tar-rikors

- 11 Billi fir-risposta tad-difiza tagħha r-Repubblika Federali tal-Ġermanja stqarret li, fit-28 ta' Frar 2005, kienet ser tannulla l-kuntratt konkluz mill-komun ta' Bockhorn għall-gbir ta' l-ilma użat tiegħu, fir-replika tagħha l-Kummissjoni ddikjarat li la kienet ser tkompli r-rikors tagħha u lanqas t-talba għal impożizzjoni ta' penali, safejn dawn kienu jirrigwardaw dan il-kuntratt.

- 12 Għaldaqstant, billi l-Kummissjoni rrinunzjat parzjalment għar-rikors tagħha, dan ir-rikors ser jiġi eżaminat biss safejn jirrigwarda l-kuntratt konkluz mill-belt ta' Brunswick dwar ir-rimi ta' l-iskart.

Fuq l-ammissibbiltà

- 13 L-ewwel nett, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja tinvoka n-nuqqas ta' interess ġuridiku tal-Kummissjoni li tressaq rikors abbażi tal-fatt li ma pprezentatx talba għal interpretazzjoni skond l-Artikolu 102 tar-Regoli tal-Proċedura. Skond dan l-Istat Membru, il-kwistjoni li tirrigwarda l-konsegwenzi li jirriżultaw mis-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, setgħu u kellhom jiġu solvuti fil-kuntest ta' talba għall-interpretazzjoni ta' din is-sentenza, u mhux permezz ta' rikors bbażat fuq l-Artikolu 228 KE.

- 14 Madankollu, dan l-argument ma jistax jintlaqa'.

- 15 Fil-fatt, fil-kuntest tal-proċedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skond l-Artikolu 226 KE, il-Qorti tal-Ġustizzja hija meħtieġa biss li tiddikjara li tkun giet miksura dispożizzjoni tad-dritt Komunitarju. Skond l-Artikolu 228(1) KE huwa l-Istat Membru kkonċernat li mbagħad għandu jieħu l-miżuri neċessarji li jassiguraw l-eżekuzzjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Novembru 2004, *Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja*, C-126/03, Ġabra p. I-11197, punt 26). Peress li l-kwistjoni dwar il-miżuri neċessarji għall-eżekuzzjoni ta' sentenza dwar nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skond l-Artikolu 226 KE ma tiffirmax parti mis-sugġett ta' din is-sentenza, kwistjoni bhal din ma tistax tkun is-sugġett ta' talba għall-interpretazzjoni ta' din is-sentenza (ara wkoll, f'dan is-sens, id-digriet ta' l-20 ta' April 1988, *Maindiaux et vs CES et*, 146/85 INT u 431/85 INT, Ġabra p. 2003, punt 6).
- 16 Barra minn hekk, huwa preċiżament fil-kuntest ta' rikors skond l-Artikolu 228(2) KE li huwa għal l-Istat Membru, li għandu r-responsabbiltà li jiddeduċi l-konklużjonijiet li jidhrulu jirriżultaw mis-sentenza li fiha jkun gie kkonstatat in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, li jiġġustifikaw l-mertu ta' dawn il-konklużjonijiet jekk dawn ikunu kkritikati mill-Kummissjoni.
- 17 It-tieni nett, fil-kontroreplika tagħha, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, sostnuta mir-Renju ta' l-Olanda, titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja taghlaq il-proċedura skond l-Artikolu 92(2) tar-Regoli tal-Proċedura, billi l-iskop tar-rikors kien spiċċa peress li mill-10 ta' Lulju 2005, anki l-kuntratt konkluz mill-belt ta' Brunswick dwar ir-rimi ta' l-iskart kien gie fi tmiemu.
- 18 Fl-osservazzjonijiet tagħha dwar in-nota ta' intervent tar-Repubblika Franciża, tar-Renju ta' l-Olanda u tar-Repubblika tal-Finlandja, il-Kummissjoni ssostni li għandha interess li l-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi dwar jekk, fl-għeluq tat-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata maħruġa skond l-Artikolu 228 KE, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja kinitx diġà kkonformat ruħha mas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, *Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja*, iċċitata iktar 'il fuq. Madankollu, il-Kummissjoni tippreċiża li mhuiwix aktar neċessarju li tiġi ordnata thallas penali.

- 19 F'dan ir-rigward, għandu jiġi mfakkar li, skond ġurisprudenza stabbilita, id-data ta' riferiment għall-evalwazzjoni ta' l-eżistenza ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skond l-Artikolu 228 KE hija dik ta' meta jagħlaq it-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata mahruġa skond din id-dispożizzjoni (sentenza tat-18 ta' Lulju 2006, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-119/04, Ġabra p. I-6885, punt 27 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 20 F'dan il-każ, l-opinjoni motivata, li, kif jirriżulta mit-timbru fuq in-notifika, li l-awtoritajiet Ġermaniżi rċevew fl-1 ta' April 2004, issemmi terminu ta' xahrejn. Id-data ta' riferiment għall-evalwazzjoni ta' l-eżistenza ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skond l-Artikolu 228 KE hija l-1 ta' Ġunju 2004. F'din id-data, il-kuntratt konkluz mill-belt ta' Brunswick dwar ir-rimi ta' l-iskart kien għadu fis-seħh.
- 21 Barra minn hekk, ir-rikors ma jistax jitqies inammissibbli, kuntrarjament għal dak li sostniet ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja matul is-seduta, billi l-Kummissjoni m'għadhiex qed titlob l-impożizzjoni ta' penali.
- 22 Fil-fatt, peress li l-Qorti tal-Ġustizzja għandha ġurisdizzjoni li timponi penali li ma tkunx proposta mill-Kummissjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Lulju 2005, Il-Kummissjoni vs Franza, C-304/02, Ġabra p. I-6263, punt 90), ir-rikors mhuwiex inammissibbli sempliċement minhabba l-fatt li, f'certu stadju tal-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, il-Kummissjoni tqis li ma jkunx iktar neċessarju li tiġi imposta penali.
- 23 It-tielet nett, fir-rigward ta' l-eċċezzjoni ta' inammissibbiltà bbażata fuq l-Artikolu 3 tad-Direttiva 89/665, li tirreferi għaliha l-Avukat Ġenerali fil-punt 44 tal-konkluzjonijiet tagħha, għandu jiġi osservat li l-proċedura partikolari prevista f'din id-dispożizzjoni tikkostitwixxi miżura preventiva, li la tista' tidderoga u lanqas tissostitwixxi l-kompetenzi tal-Kummissjoni taht l-Artikoli 226 KE u 228 KE (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-2 ta' Ġunju 2005, Il-Kummissjoni vs Il-Greċja, C-394/02, Ġabra p. I-4713, punt 27 u l-ġurisprudenza ċċitata).

24 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha isegwi li r-rikors huwa ammissibbli.

Fuq il-mertu

25 Il-Kummissjoni tqis li r-Repubblika Federali tal-Ġermanja ma haditx il-miżuri neċessarji sabiex tikkonforma mas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, peress li qabel id-data ta' l-għeluq tat-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata, dan l-Istat Membru ma rrexxindix il-kuntratt konkluz mill-belt ta' Brunswick dwar ir-rimi ta' l-iskart.

26 Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja tirrepeti l-pożizzjoni espressa fil-komunikazzjoni tal-Gvern Ġermaniż tat-23 ta' Diċembru 2003 li tgħid li r-rexissjoni tal-kuntratti affettwati minn dik is-sentenza ma kinitx meħtieġa u ssostni li l-interventi msemmija f'din il-komunikazzjoni kienu jikkostitwixxu miżuri biżżejjed sabiex tikkonforma ruħha ma' din is-sentenza.

27 F'dan ir-rigward, għandu jiġi mfakkar li, hekk kif jirriżulta mill-punt 12 tas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, il-belt ta' Brunswick u Braunschweigsche Kohlebergwerke kienu kkonkludew kuntratt li permezz tiegħu, minn Ġunju/Lulju 1999 u għal 30 sena, din ta' l-aħħar giet inkarigata tiegħu hsieb ir-rimi ta' l-iskart residwu permezz tat-trattament bis-shana.

28 Madankollu, kif osservat l-Avukat Ġenerali fil-punt 72 tal-konkluzjonijiet tagħha, il-miżuri li jirreferi għalihom il-Gvern Ġermaniż fil-komunikazzjoni tat-23 ta' Diċembru 2003 kienu biss intiżi sabiex jevitaw li jiġu konkluzi kuntratti godda li setgħu jikkostitwixxu nuqqas ta' twettiq ta' obbligu simili għal dak ikkonstatat f'dik is-sentenza. Min-naħa l-oħra, dawn ma fixklux il-kuntratt konkluz mill-belt ta' Brunswick milli jkollu effett sħiħ fl-1 ta' Ġunju 2004.

- 29 Ghaldaqstant, billi fl-1 ta' Ġunju 2004 dan il-kuntratt kien għadu ma ntemmx, in-nuqqas ta' twettiq tkompla f'din id-data. Fil-fatt, l-effett negattiv fuq il-prestazzjoni libera tas-servizzi, riżultat tal-fatt li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 92/50 ġew injorati, ikompli matul it-terminu kollu ta' l-eżekuzzjoni tal-kuntratti konklużi bi ksur ta' din id-direttiva (sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, punt 36). Barra minn dan, f'din id-data, in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kellu jibqa' fis-seħh għal deċennji, fid-dawl tal-perijodu twil li fih il-kuntratt in kwistjoni kien ġie konkluż.
- 30 Fid-dawl ta' dawn iċ-ċirkustanzi kollha, ma jistax jiġi kkunsidrat, f'sitwazzjoni bħal dik fil-kawża in eżami, li, għal dak li jirrigwarda l-kuntratt konkluż mill-belt ta' Brunswick, fl-1 ta' Ġunju 2004, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja kienet ħadet il-miżuri li jassiguraw l-eżekuzzjoni tas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq.
- 31 Madankollu, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, sostnuta mir-Repubblika Franċiża, mir-Renju ta' l-Olanda u mir-Repubblika tal-Finlandja, tqis li t-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 89/665, li jippermetti lill-Istati Membri li fil-leġiżlazzjoni tagħhom jipprovdu li, wara l-konklużjoni tal-kuntratt sussegwenti għall-għoti tal-kuntratt pubbliku, rikors jista' jagħti lok biss għall-ħlas ta' kumpens għal dannu u għaldaqstant, li jeskludu kull possibbiltà ta' rexissjoni ta' dan il-kuntratt, jipprekludi dak li l-konstatazzjoni ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, skond l-Artikolu 226 KE, fir-rigward ta' kuntratt bħal dan li jinvolvi l-obbligu ta' rexissjoni ta' dan. Dan, skond l-Istati Membri, imur ukoll kontra l-prinċipju ta' ċertezza legali u tal-protezzjoni ta' l-aspettattivi legittimi, il-prinċipju *pacta sunt servanda*, id-dritt fundamentali tal-proprjetà, l-Artikolu 295 KE kif ukoll il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fir-rigward tal-limitazzjoni fiż-żmien ta' l-effetti ta' sentenza.
- 32 Madankollu, dawn l-argumenti ma jistgħux jintlaqgħu.

- 33 L-ewwel nett, fir-rigward tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 89/665, il-Qorti tal-Gustizzja diġà ddeċidiet li, jekk huwa veru li din id-dispożizzjoni tawtorizza lill-Istati Membri jzommu l-effetti ta' kuntratti konklużi bi ksur tad-direttiva dwar l-għoti ta' kuntratti pubbliċi u b'hekk tipproteġi l-aspettattivi legittimi tal-kontraenti, hija ma tistax, mingħajr ma tnaqqas il-portata tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat KE li jistabbilixxu s-suq intern, jkollha l-effett li l-aġir ta' l-awtorità kontraenti fir-rigward ta' terzi persuni jkun ikkunsidrat bħala konformi mad-dritt Komunitarju wara li jiġu konklużi kuntratti bħal dawn (sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Germanja, iċċitata iktar 'il fuq, punt 39).
- 34 Jekk it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 89/665 ma jaffettwax l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 226 KE, lanqas jista' jaffettwa l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 228 KE, mingħajr, f'sitwazzjoni bħal dik in kwistjoni, inaqas il-portata tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat li jistabbilixxu s-suq intern.
- 35 Min-naħa l-oħra, it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 89/665, li l-għan tiegħu huwa li jiggwarantixxi l-eżistenza, fl-Istati Membri kollha, ta' rimedji effikaċi fil-każ ta' ksur tad-dritt Komunitarju fil-qasam tal-kuntratti pubbliċi jew tar-regoli nazzjonali li jittrasponu dan id-dritt, sabiex tkun iggarantita l-applikazzjoni effettiva tad-direttivi li jikkoordinaw il-proċeduri ta' l-għoti tal-kuntratti pubbliċi (sentenza tat-12 ta' Diċembru 2002, *Universale-Bau et, C-470/99*, Ġabra p. I-11617, punt 71), jirrigwarda, kif jirrizulta mill-kliem tiegħu, il-kumpens li persuna leża tista' tikseb minhabba ksur kommess minn awtorità kontraenti. Madankollu, peress li hija speċifika, din id-dispożizzjoni ma tistax tiġi kkunsidrata bħala li tirregola wkoll ir-relazzjoni bejn Stat Membru u l-Komunità, kif inhu l-każ fil-kuntest ta' l-Artikoli 226 KE u 228 KE.
- 36 It-tieni nett, fir-rigward tal-prinċipji ta' ċertezza legali u tal-protezzjoni ta' l-aspettattivi legittimi, tal-prinċipju *pacta sunt servanda* kif ukoll tad-dritt tal-proprietà, anki jekk dawn il-prinċipji u dan id-dritt jistgħu jiġu invokati mill-parti

kontraenti kontra l-awtorità kontraenti fil-każ ta' rexissjoni ta' kuntratt, fi kwalunkwe każ, Stat Membru ma jistax jibbaża ruħu fuqhom sabiex jiġġustifika n-nuqqas ta' eżekuzzjoni ta' sentenza li tikkonstata nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skond l-Artikolu 226 KE, u b'hekk jaħrab mir-responsabbiltà tiegħu taħt id-dritt Komunitarju (ara, b'analogija, is-sentenza tas-17 ta' April 2007, AGM-COS.MET, C-470/03, Ġabra p. I-2749, punt 72).

- 37 It-tielet nett, għal dak li jirrigwarda l-Artikolu 295 KE, li jipprovdi li dan "it-Trattat għandu jkun bla ebda preġudizzju għas-sistema ta' proprjetà fl-Istati Membri", għandu jiġi mfakkar li dan l-Artikolu m'għandux l-effett li jeżenta s-sistemi eżistenti ta' proprjetà fl-Istati Membri mir-regoli fundamentali tat-Trattat (sentenza tat-13 ta' Mejju 2003, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-463/00, Ġabra p. I-4581, punt 67 u l-ġurisprudenza ċċitata). Għalhekk, il-partikolaritajiet ta' sistema ta' proprjetà li teżisti fi Stat Membru ma jistgħux jiġġustifikaw il-fatt li nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, li jikkonsisti f'ostaklu għall-prestazzjoni libera tas-servizzi minhabba l-fatt li ġew injorati d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 92/50, jibqa' għaddej.
- 38 Barra minn dan, għandu jiġi mfakkar li Stat Membru ma jistax juża dispożizzjonijiet, prattiċi jew sitwazzjonijiet eżistenti fl-ordinament ġuridiku intern tiegħu sabiex jiġġustifika n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligi li jirriżultaw mid-dritt Komunitarju (sentenza Il-Kummissjoni vs L-Italja, iċċitata iktar 'il fuq, punt 25 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 39 Ir-raba' nett, fir-rigward tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fir-rigward tal-limitazzjoni fiż-żmien ta' l-effetti ta' sentenza, huwa biżżejjed jiġi kkonstatat li, fi kwalunkwe każ, dan ma jippermettix li jiġi ġġustifikat in-nuqqas ta' eżekuzzjoni ta' sentenza li tikkonstata n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skond l-Artikolu 226 KE.

- 40 Ghalkemm, għal dak li jirrigwarda l-kuntratt konkluż mill-belt ta' Brunswick, għandu jiġi kkonstatat li fl-1 ta' Ġunju 2004 ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja kienet għadha ma haditx il-miżuri li jassiguraw l-eżekuzzjoni tas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, dan mhuwiex il-każ fid-data ta' l-eżami tal-fatti mill-Qorti tal-Ġustizzja. Minn dan isegwi li l-impożizzjoni ta' penali, li l-Kummissjoni m'għadhiex qed titlobha, mhijiex iġġustifikata.
- 41 Bl-istess mod, iċ-ċirkustanzi ta' din il-kawża huma tali li ma jidhirx li huwa neċessarju li jiġi impost il-ħlas ta' somma ta' flus f'daqqa.
- 42 Għaldaqstant, għandu jiġi kkonstatat li, billi fid-data ta' meta għalaq it-terminu stabbiliti fl-opinjoni motivata maħruġa mill-Kummissjoni skond l-Artikolu 228 KE ma kinitx hadet il-miżuri neċessarji sabiex tikkonforma ruħha mas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iċċitata iktar 'il fuq, dwar il-konklużjoni ta' kuntratt għar-rimi ta' l-iskart tal-belt ta' Brunswick, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha skond dan l-Artikolu.

Fuq l-ispejjeż

- 43 Skond l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Proċedura, il-parti li titlef għandha tbatlha l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ġew mitluba. Peress li r-Repubblika Federali tal-Ġermanja tilfet, hemm lok li hija tiġi ordnata tbatlha l-ispejjeż kif mitlub mill-Kummissjoni. Skond l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 69(4) tar-Regoli tal-Proċedura, ir-Repubblika Franċiża, ir-Renju ta' l-Olanda u r-Repubblika tal-Finlandja, intervenjenti, għandhom jiġu ordnati jbatu l-ispejjeż tagħhom.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi li:

- 1) **Billi fid-data ta' meta għalaq it-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata maħruġa mill-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej skond l-Artikolu 228 KE ma kinitx hadet il-mizuri neċessarji sabiex tikkonforma ruħha mas-sentenza ta' l-10 ta' April 2003, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja (C-20/01 u C-28/01), dwar il-konklużjoni ta' kuntratt għar-rimi ta' l-iskart tal-belt ta' Brunswick (il-Ġermanja), ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha skond dan l-Artikolu.**
- 2) **Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja hija ordnata tbatl l-ispejjeż.**
- 3) **Ir-Repubblika Franċiża, ir-Renju ta' l-Olanda u r-Repubblika tal-Finlandja għandhom ibatu l-ispejjeż tagħhom.**

Firem